

รายวิชา ภาษาไทย

รหัสวิชา ท๒๑๑๐๒

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

สืบสานพรพรรณนา (๒)

ครูผู้สอน

ครูวิชุดา

กสินจงกล

ครูธีรสุด

ฉ่ำทรัพย์

สืบสานพรณนา (๒)

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. นักเรียนสามารถวิเคราะห์ความเหมาะสมของ
โครงเรื่องได้

๒. นักเรียนสามารถเขียนโครงเรื่องโดยใช้ภาษาที่
ถูกต้อง ชัดเจน เข้าใจง่าย

๓. นักเรียนมีมารยาทในการเขียน

คำถามชวนคิด

“นักเรียนคิดว่าการวางโครงเรื่องมีประโยชน์
อย่างไรและลักษณะโครงเรื่องที่ดีควรเป็น
อย่างไร”

กิจกรรม

นักเรียนทำกิจกรรม “**ชวนคิดพินิจโครงเรื่อง**”

ครูให้นักเรียนจับกลุ่ม กลุ่มละ ๓ คน โดยให้นักเรียนแต่ละกลุ่มแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันเกี่ยวกับโครงเรื่องของแต่ละคน จากนั้นปรับปรุงโครงเรื่องของตนเองให้เสร็จสมบูรณ์

ใบงานเรื่อง โครงเรื่องเรียงความ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง สรรพปัญญาล้ำฝีมือ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง สืบสานพรภณนา (๑)
รายวิชา ภาษาไทย ๒ รหัสวิชา ท ๒๑๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนโครงเรื่องให้สอดคล้องกับหัวข้อเรียงความที่กำหนด

หัวข้อเรียงความ

คำนำ

เนื้อเรื่อง

สรุป

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบงาน

เรื่อง “โครงเรื่องเรียงความ”

(สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th)

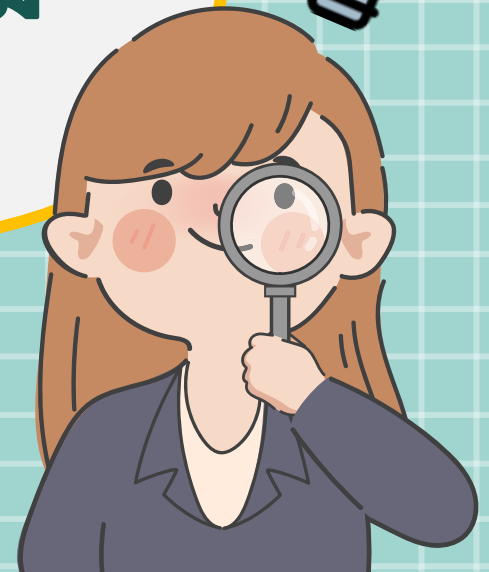

ทบทวน

ความรู้เรื่อง การเขียนเรียงความ

ใบความรู้เรื่อง การเขียนเรียงความ
 หน่วยงานเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สรรพปัญญาล้ำฝีมือ
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง สืบสานพรรณนา (๒)
 รายวิชา ภาษาไทย ๒ รหัสวิชา ท ๒๑๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

การเขียนเรียงความ

เรียงความ หมายถึง คือ การนำข้อความมาเรียบเรียงเป็นเรื่องราวต่อเนื่องกันในลักษณะของร้อยแก้ว ตามความรู้ความคิด และตรงกับหัวข้อที่กำหนด

ส่วนประกอบของเรียงความ

เรียงความประกอบด้วย ๓ ส่วน คือ คำนำ เนื้อเรื่อง และสรุป ดังนี้

๑. ส่วนที่เป็นคำนำ

เนื้อความส่วนที่เป็นคำนำเป็นการเปิดเรื่อง อาจเป็นการอธิบายความหมายของชื่อเรื่อง กล่าวถึงความสำคัญและขอบเขตของเรื่องที่จะเขียนหรือข้อความที่ก่อให้เกิดความสนใจต้องการอ่านเนื้อเรื่อง ให้มากที่สุด เช่น

- เริ่มต้นด้วยการยกคำพูด สุภาษิต คำพังเพย คำคม บทหรือกรองที่น่าสนใจ
- โฉมนำหรือชักจูงให้คล้อยตาม
- กล่าวเกี่ยวกับประเด็นที่จะเขียนเพื่อมาเข้าสู่เรื่อง
- เริ่มต้นด้วยการตั้งคำถาม

๒. ส่วนที่เป็นเนื้อเรื่อง

ส่วนเนื้อเรื่องจะเป็นส่วนที่ขยายความ ให้รายละเอียดตรงตามจุดประสงค์หรือประเด็นหลักของเรื่อง ส่วนเนื้อเรื่องจะเป็นส่วนที่มีเนื้อหามากที่สุด ส่วนเนื้อเรื่องประกอบด้วยหลายย่อหน้า แต่ละย่อหน้าจะขยายความของเรื่องตามแนวคิดที่ตั้งไว้ มีทั้งเนื้อหาของเรื่องที่ให้ความรู้ การแสดงความคิดเห็นความรู้สึกของผู้เขียน พร้อมตัวอย่างประกอบข้อความให้เด่นชัดยิ่งขึ้น มีการใช้สำนวนโวหาร และถ้อยคำที่ไพเราะ เลือกสรรแล้ว

๓. ส่วนที่เป็นสรุป

ส่วนที่เป็นการสรุปเรื่อง เป็นส่วนที่สรุปเนื้อหาสำคัญของเรื่องควรมีเพียงย่อหน้าเดียว เป็นการกล่าวย้ำประเด็นสำคัญ ย้ำจุดประสงค์หรือความคิดหลักของเรื่อง อาจมีการทิ้งท้ายฝากข้อคิด ข้อย้ำเตือนหรือคิดสอนใจ ตลอดจนความประทับใจให้แก่ผู้อ่าน

- สรุปด้วยการฝากข้อคิด ใช้ถ้อยคำสั้นแต่กินความหมาย
- สรุปด้วยคำคม สุภาษิต หรือบทหรือกรอง
- สรุปด้วยการตั้งคำถามให้ผู้อ่านกลับไปคิดทบทวน
- สรุปด้วยการให้คำตอบ เพื่อตอบคำถามที่ตั้งไว้ในคำนำ
- สรุปด้วยการชักชวนให้ปฏิบัติตาม
- สรุปด้วยการเปิดช่องให้ผู้อ่านคิดต่อไปเอง โดยไม่เสนอข้อยุติ

หลักในการเขียนเรียงความ

หลักในการเขียนเรียงความที่สำคัญ ๆ มีดังนี้

๑. เขียนตรงตามส่วนประกอบของการเขียนเรียงความ คือ มีส่วนนำ ส่วนเนื้อเรื่อง และส่วนปิดเรื่อง ย่อหน้าแรกและย่อหน้าสุดท้ายเป็นส่วนนำและส่วนปิดเรื่อง

ใบความรู้

เรื่อง “การเขียนเรียงความ”

(สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th)

ใบความรู้เรื่อง การเขียนเรียงความ
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สรรพปัญญาล้ำฝีมือ
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง สิบสานพรรณนา (๒)
 รายวิชา ภาษาไทย ๒ รหัสวิชา ท ๒๑๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

๒. เขียนตรงตามโครงเรื่องที่วางไว้ทุกประเด็น
๓. เนื้อเรื่องที่วางไว้ตามโครงเรื่องควรเขียนอย่างครบถ้วน และสมบูรณ์และมีการลำดับขั้นตอนที่ต่อเนื่องสอดคล้องกัน
๔. การนำเสนอเรื่อง ให้มีสาระน่าอ่าน เลือกสรรข้อความที่เหมาะสม มีความน่าเชื่อถือ
๕. มีความคิดแปลกใหม่ ทันสมัย น่าสนใจ สอดแทรกในข้อเขียนอย่างเหมาะสม
๖. มีสำนวนการเขียนดี มีโวหาร ค้อมมีถ้อยคำที่เรียบเรียงน่าอ่าน มีการแสดงถ้อยคำออกมาเป็นข้อความเปรียบเทียบ
๗. มีความงามในรูปแบบ คือ หัวกลางหน้ากระดาษ หัวข้อชัดเจน กระดาษ หัวข้อย่อหน้า หัวข้อย่อย จะวางรูปแบบได้สัดส่วนที่เหมาะสม สวยงาม อ่านง่าย ไม่สับสน ย่อหน้าใหม่ทุกครั้งเมื่อต้องการเปลี่ยนเรื่องใหม่
๘. เรียงความที่ดีต้องประกอบด้วยเอกภาพ สัมพันธภาพ และสารัตถภาพ

ขั้นตอนในการเขียนเรียงความ

๑. กำหนดหัวข้อเรื่อง
๒. กำหนดขอบเขตของเนื้อเรื่องและกำหนดขอบเขตของจุดมุ่งหมายให้เฉพาะเจาะจง
๓. รวบรวมข้อมูลเพื่อใช้เขียนโครงเรื่อง
๔. จัดหมวดหมู่ความคิดเป็นหัวข้อสำคัญได้แล้วนำมาจัดวางเป็นโครงเรื่อง แล้วลงมือเขียนตามรูปแบบ

ใบความรู้

เรื่อง “การเขียนเรียงความ”

(สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th)

เรียงความ

คืออะไร

เรียงความ

หมายถึง คือ การนำข้อความมา
เรียบเรียงเป็นเรื่องราวต่อเนื่องกันใน
ลักษณะของร้อยแก้ว ตามความรู้
ความคิด และตรงกับหัวข้อที่กำหนด

ส่วนประกอบของเรียงความ

คำนำ

เนื้อเรื่อง

สรุป

คำนำ

เนื้อความส่วนที่เป็นคำนำเป็นการเปิดเรื่อง อาจเป็นการอธิบายความหมายของชื่อเรื่อง กล่าวถึงความสำคัญและขอบเขตของเรื่อง ที่จะเขียนหรือข้อความที่ก่อให้เกิดความสนใจ ต้องการอ่านเนื้อเรื่องให้มากที่สุด

คำนำขั้นต้น

ได้อย่างไรบ้าง

คำนำ

๑. เริ่มต้นด้วยการยกคำพูด สุภาษิต คำพังเพย คำคม บทร้อยกรองที่น่าสนใจ
๒. โนม่น้าวหรือชักจูงให้คล้อยตาม
๓. กล่าวเกี่ยวข้องกับประเด็นที่จะเขียน เพื่อนำเข้าสู่เรื่อง
๔. เริ่มต้นด้วยการตั้งคำถาม

เนื้อเรื่อง

● ส่วนเนื้อเรื่องจะเป็นส่วนที่ขยายความ
ให้รายละเอียดตรงตามจุดประสงค์หรือ
ประเด็นหลักของเรื่อง ส่วนเนื้อเรื่องจะเป็น
ส่วนที่มีเนื้อหามากที่สุด ส่วนเนื้อเรื่อง
ประกอบด้วยหลายย่อหน้า แต่ละย่อหน้าจะ
ขยายความของเรื่องตามแนวคิดที่ตั้งไว้

เนื้อเรื่อง

มีทั้งเนื้อหาของเรื่องที่ทำให้ความรู้
การแสดงความคิดเห็น ความรู้สึกของผู้เขียน
พร้อมตัวอย่างประกอบข้อความให้เด่นชัด
ยิ่งขึ้น มีการใช้สำนวนโวหาร และถ้อยคำที่
ไพเราะ เลือกสรรแล้ว

สรุป

ส่วนที่เป็นการสรุปเรื่อง เป็นส่วนที่สรุป
เนื้อหาสำคัญของเรื่องควรมีเพียงย่อหน้าเดียว
เป็นการกล่าวย่อประเด็นสำคัญ ย้ำจุดประสงค์
หรือความคิดหลักของเรื่อง อาจมีการทิ้งท้าย
ฝากข้อคิด ข้อย่อเตือน หรือคติสอนใจ
ตลอดจนความประทับใจให้แก่ผู้อ่าน

สรุปอย่างไร
ให้นำประทับใจ

สรุป

๑. สรุปด้วยการฝากข้อคิด ใช้ถ้อยคำสั้น แต่กินความหมาย
๒. สรุปด้วยคำคม สุภาษิต หรือบทร้อยกรอง
๓. สรุปด้วยการตั้งคำถามให้ผู้อ่านเก็บไป
คิดทบทวน

สรุป

- ๔. สรุปด้วยการให้คำตอบ เพื่อตอบคำถามที่ตั้งไว้ในค่านำ
- ๕. สรุปด้วยการชักชวนให้ปฏิบัติตาม
- ๖. สรุปด้วยการเปิดช่องให้ผู้อ่านคิดต่อไปเองโดยไม่เสนอข้อยุติ

หลักในการ
เขียนเรียงความ
มีอะไรบ้าง

หลักการ เขียน

- **๑. เขียนตรงตามส่วนประกอบของการเขียนเรียงความ คือ มีส่วนนำ ส่วนเนื้อเรื่อง และส่วนปิดเรื่อง**
  - **๒. เขียนตรงตามโครงเรื่องที่วางไว้ทุกประเด็น**
-
-
-

หลักการ
เขียน

๓. เนื้อเรื่องที่วางไว้ตามโครงเรื่องควร
เขียนอย่างครบถ้วน และสมบูรณ์

๔. การนำเสนอเรื่อง ให้มีสาระน่าอ่าน
เลือกสรรข้อความที่เหมาะสม มีความน่าเชื่อถือ

หลักการ
เขียน

๕. มีความคิดแปลกใหม่ ทันสมัย น่าสนใจ
สอดแทรกในข้อเขียนอย่างเหมาะสม

๖. มีสำนวนการเขียนดี มีโวหาร คือมี
ถ้อยคำที่เรียบเรียงน่าอ่าน

หลักการ เขียน

๗. มีความงามในรูปแบบ คือ จะวางรูปแบบได้สัดส่วนที่เหมาะสม สวยงาม อ่านง่าย ไม่สับสน ย่อหน้าใหม่ทุกครั้งเมื่อต้องเปลี่ยนเรื่องใหม่

๘. เรียงความที่ดีต้องประกอบด้วยเอกภาพ สัมพันธภาพ และสารัตถภาพ

เอกภาพ

สัมพันธภาพ

สารัตถภาพ

แนวคิด + จุดมุ่งหมายเป็นหนึ่งเดียว

เนื้อหามีความสัมพันธ์กันตลอดเรื่อง

แต่ละย่อหน้ามีใจความสำคัญที่ชัดเจน

ขั้นตอนในการ
เขียนเรียงความ
มีอะไรบ้าง

ขั้นตอน

๑. กำหนดหัวข้อเรื่อง
๒. กำหนดขอบเขตของเนื้อเรื่องและกำหนดขอบเขตของจุดมุ่งหมายให้ชัดเจน
๓. รวบรวมข้อมูลเพื่อใช้เขียนโครงเรื่อง
๔. จัดหมวดหมู่ความคิดเป็นหัวข้อสำคัญ
ได้แล้วนำมาจัดวางเป็นโครงเรื่อง แล้วลงมือเขียนตามรูปแบบ

ลงมือทำ จดจำได้

นักเรียนทำใบงาน “เรื่อง แรกประเด็นเน้นชัดเจน”
โดยให้นักเรียนเรียงข้อความ ประเด็น หรือตัวอย่าง
ที่สอดคล้องกับหัวข้อในโครงเรื่อง

ใบงานเรื่อง แดกประเด็นเน้นชัดเจน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สรรพปัญญาล้ำฝีมือ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง สืบสานพรพรรณนา (๒)
รายวิชา ภาษาไทย ๒ รหัสวิชา ท ๒๑๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนโครงเรื่องให้สอดคล้องกับหัวข้อเรียงความที่กำหนด

หัวข้อเรียงความ

คำนำ ๑) .....

ตัวอย่าง/ ข้อความ /ส่วนเสริม .....

เนื้อเรื่อง ๒) .....

ตัวอย่าง/ ข้อความ /ส่วนเสริม .....

๓) .....

ตัวอย่าง/ ข้อความ /ส่วนเสริม .....

๔) .....

ตัวอย่าง/ ข้อความ /ส่วนเสริม .....

สรุป ๕) .....

ตัวอย่าง/ ข้อความ /ส่วนเสริม .....

ศัพท์เพิ่มเติม (ถ้ามี)

.....

.....

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบงาน

เรื่อง “ แดกประเด็นเน้นชัดเจน ”

(สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th)

คำถามชวนคิด

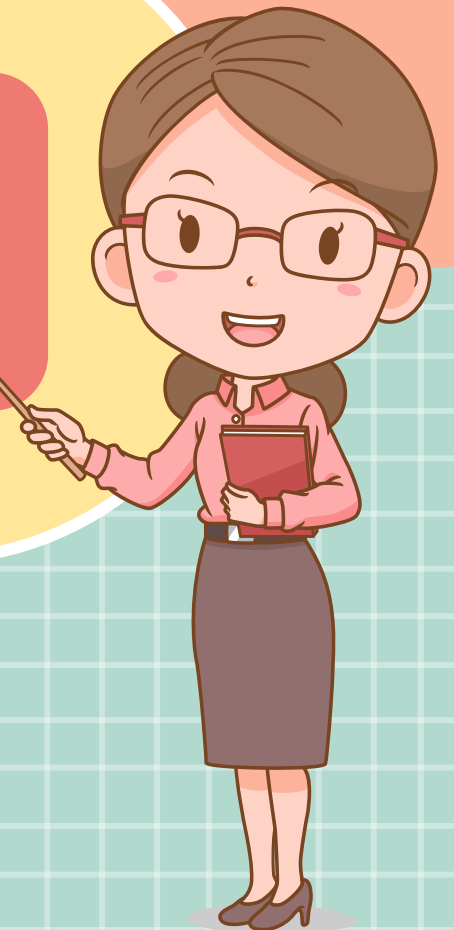
นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับจากการทำ
กิจกรรมในช่วงนี้ไปปรับใช้ในการเขียนเรียงความ
ของตนเองได้อย่างไรบ้าง

คำไหน ใช้ถูก

สัมมนา

สัมมนา

น. การประชุมแบบหนึ่ง ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้
ความคิดเห็น และหาข้อสรุปหรือข้อเสนอแนะในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง สืบสานพรณนา (๓)

ดาวน์โหลดเอกสารได้ที่ www.dltv.ac.th

รายวิชาภาษาไทย
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑